

فروشگاه ، بزرگترین سایت تخصصی معماری

جهت مشاهده آموزش نرم افزارهای معماری از صفر تا ۱۰۰ با زبان فارسی و با کمترین هزینه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده نقشه ها ، پایان نامه و طرح های نهایی آماده معماری جهت کانسپت گرفتن و یا تحویل پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده مقالات ، رسالات و مطالعات نهایی آماده معماری جهت تحویل پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

WWW.CADYAR.COM بزرگترین سایت تخصصی معماری

جهت عضویت در کانال ما در تلگرام کافیسیت روی عکس زیر کلیک کنید.

برای انجام پروژه های عمران و معماری با ما تماس بگیرید.
۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

آیدی تلگرام [۶۰HTTPS://T.ME/CADYAR](https://t.me/CADYAR)

آیدی تلگرام [HTTPS://T.ME/CADYARMEMAR](https://t.me/CADYARMEMAR)

جهت مشاهده مطالب زیر به صورت رایگان کافیت روی لینک روبرو عنوان موردنظر کلیک کنید

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473](http://www.cadyar.com/?cat=473)

دانلود رایگان کتب معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262](http://www.cadyar.com/?cat=262)

آموزش رایگان پست پروداکشن در معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1377](http://www.cadyar.com/?cat=1377)

دانلود رایگان مقالات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=206](http://www.cadyar.com/?cat=206)

دانلود رایگان نقشه های معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1300](http://www.cadyar.com/?cat=1300)

دانلود رایگان رساله و مطالعات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=283](http://www.cadyar.com/?cat=283)

آموزش رایگان نرم افزار های معماری

جهت مشاهده مطالب کاربران مهمان که مطالب خود را به صورت رایگان و یا در قبال هزینه به اشتراک گذاشته اند در سایت کدیاری [اینجا](#) کلیک کنید.

شما نیز میتوانید مطالب خود را در سایت کدیاری به اشتراک بگذارید تا بدون هیچ هزینه ای صاحب شغل دوم شوید.

جهت اشتراک گذاشتن مطالب خود [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات معماری با قیمت پایین با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

چکیده مطالب رساله خانه سالمندان در ۲۸۶ صفحه در قالب ورد:

۱-۱. شناخت مسأله

بر اساس برآوردهای انجام شده، سالانه حدود ۲/۵ درصد به طور متوسط بر تعداد ۶۵ ساله و بیشتر افزوده می شود. افزایش سریع تعداد سالمندان متضمن پیامدهای متعددی است. اکثر این سالخوردگان از نظر اقتصادی افرادی غیرسازنده و مصرف کننده از نظر اجتماعی تنها و منزوی، از نظر سلامت و بهداشت، در معرض خطر ابتلا به بیماری های مزمن، معلولیت ها و ناتوانی های ناشی از آن هستند.

از عمده ترین آثار تغییرات قرن حاضر در ابعاد فرهنگی، اقتصادی و سیاسی جوامع مختلف، تغییر در ساخت خانواده به عنوان مهم ترین و اصلی ترین رکن اجتماعات بشری است. خانواده ها از یک نظام خویشاوندی گسترده به یک خانوادی هسته ای تبدیل شده اند و یکی از مهم ترین کارکردهای خانواده که مراقبت از سالمندان خانواده بوده، دستخوش تحول گردیده است. خانواده به دلیل کوچک تر شدن، افزایش تعداد طلاق ها و افزایش تعداد زنان شاغل، این

وظیفه را در مواردی به نهادها و موسسات خاص واگذار کرده است.

اگر چه ایده آل آن است که سالمندان در محیط گرم خانواده زندگی کنند اما از طرف دیگر، مطالعات انجام شده درباره ی علل سپردن سالمندان به آسایشگاه های سالمندی در ایران نشانگر آنند که عواملی چون سطح سواد و طلاق، مجرد، آسیب پذیری خانواده-در مقابل بحران های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - برخوردار نبودن از مسکن ملکی و نیاز به استفاده از تجهیزات ویژه تاثیر گذار می باشند.

به نظر می رسد که باب پژوهش در چنین زمینه های مهمی، هم چنان باز مانده است. نکته ی مهم لزوم توجه و مطالعه ی چگونگی ارتباط دگرگونی های جسمی، روحی و عاطفی با هم و پی امدهای تاثیرات تشدید کننده بر یکدیگر در گروه های متنوع سالمندان است. [۱]

شمار سالمندان هشیار و فعال در کشور رو به افزایش است. در واقع بخش بزرگتر از اهداف تلاش ها و برنامه ریزی های اجتماعی، بالاتر بودن سطح رفاه و بهداشت فردی و اجتماعی شهروندان است که خود، منجر به بالاتر رفتن میانگین عمر افراد و ازدیاد شمار سالمندان می شود. آگاه تر ساختن افراد در سنین متوسط عمر، به ویژه مسؤلان نگهداری از سالمندان و جوانان با تجربه ی کم تر، از شرایط، حساسیت ها و ضربه پذیری سالمندان و یاری رساندن به آنان در درک عمیق تر شرایط و موقعیت این گروه سنی می تواند به

ایجاد پیوندهای عمیق تر انسانی یاری رساند و محیطی دلیزیر تر برای زندگی در جوامع پر شتاب و پر هیاهوی امروزی فراهم کند.

طراحی ، برنامه ریزی و مناسب سازی محیط، باید نقش و مسؤلیت خود را در پهنه های عمیق تر و گسترده تري از آن چه مربوط به زندگی ، انسان ها و روابط پیچیده ي آن ها است، جستجو کند. [۱]

۱-۲. اهمیت و ضرورت مسأله

اصولا " خانه سالمندان " مفهومی است که در سالیان اخیر در فرهنگ ما مطرح است ، قبلا در نگرش های ارزشی و اجتماعی مردم ایران ، لزوم توجه به چنین مبحثی نبوده است . ظاهرا به دلیل ظهور شرایط جدید در تمامی زمینه های اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی در چند دهه ي اخیر ، اجبارا باید برای حداقل بخشی از جمعیت سالمند ایران، به فکر برنامه ریزی های مناسب به منظور ساخت این گونه فضاهای سکونتی ویژه در ایران بود .

با توجه به دلایلی که در زیر خواهیم آورد انتظار می رود که به زودی در شهرهایمان با یک نیاز آشکار برای ورود سالمندان به خانه های سالمندی رو به رو شویم ، نیازی که هم اکنون به صورت پنهان وجود دارد .

- افزایش طول عمر و بالا رفتن نسبت سالمندان در جمعیت .
- کوچک شدن خانواده و تغییر آن از حالت سنتی به مدرن و در نتیجه کاهش میزان جذب و پذیرش سالمندان در خانواده های جدید .
- گسترش آپارتمان نشینی و تغییر فضای زیستی برای خانداده ها .
- کوچک شدن آپارتمان ها به سطوح زیر ۷۰ متر مربع و محدودیت جا برای خانواده های دارای سالمند .
- اشتغال زمانی در خارج از خانه و احتمالاً کار نوبتی در شب و تنها ماندن سالمندان در آپارتمان .
- اشتغال مردان در شغل دوم یا سوم و کاهش حضور آنها در کنار سالمندان و بی سرپرست ماندن سالمندان .
- افزایش اشتغال زنان و کاهش حضور ان ها در خانه و در کنار سالمندان .
- علاقه زوج های جوان به کسب اشتغال بیشتر و دوری از دخالت سالمندان در امور زندگی آن ها .
- کاهش باروری و به وجور آمدن سامندان تنها و بی فرزند .
- کاهش درآمد، افزایش اوقات فراغت، از دست دادن توانایی ها ، از دست دادن همسر، از دست دادن استقلال، بروز برخی معلولیت ها و عزلت روزافزون با کهولت همراه هستند لذا سالمند یا راهی آسایشگاه می شود و یا اگر بتواند حرکت کند روزها را به خارج از خانه رفته در

پارکها و با هم سن و سالان خود به گذران بقیه عمر می پردازد.

- افزایش بیماری ها و معلولیت ها در کهنسالی و نیاز آنها به پرستاری ویژه که ارائه آن در خانواده مشکل است. نیاز رو به افزایش سالمندان برای کمک گرفتن از دیگران در امور شخصی و مشکلات ناشی از آن مثل حمام کردن ، بهداشت و تغذیه به ویژه در مورد سالمندان معلول و بیمار که فاقد همسر هستند و در خانه فرزندان و بستگان زندگی می کنند.

اگرچه ما موظف هستیم که در حال حاضر فرهنگ حفظ احترام و علاقه به سالمندان و نیز نگهداری از آنان را در خانواده، ترویج و توصیه کنیم ، اما واقعیت این است که شرایط فعلی زندگی اجازه نمی دهد این کار، بدون ایجاد مشکل انجام پذیرد.

شکل ماشینی زندگی کنونی ، آپارتمان نشینی و فضای کوچک منازل ، کاهش تعداد فرزندان، مهاجرت فرزندان به سایر کشورها ، و دور شدن آنان به هر شکل از والدین ، باعث می شود که سالمندان دچار معضلات و مشکلات تنهایی، افسردگی ، اضطراب و در نهایت بیماری های جسمی و روانی می شود.

از سوی دیگر ، برخی از افراد ، در نگاه اول به خاطر تغییر توضیح سنی مضطرب شده و افزایش تعداد سالمندان را مصیبتی بزرگ می دانند. آن ها نگران این مسئله هستند که جامعه برای افراد سالمند زودرنج، دارای وضعیت نامساعد،

و نیازمند مراقبت ویژه ، چه خواهد کرد. در صورتی که با اطمینان می توان گفت که اجرای یک برنامه ی صحیح، نه تنها موجب به تاخیر افتادن سالمندی و حذف برخی از مشکلات آنان میگردد، بلکه معنایی تازه به زندگی سالمندان می خشد. [۱]

۱-۳. اهداف و انتظارات

درباره ی آنچه در حال حاضر ، به دلیل عدم توجه به نیازهای سالمندان، در ایران اتفاق افتاده می توان گفت که ایجاد مراکز نگهداری از سالمندان و به ویژه سالمندان علیل ، قبل از آن که مشکل سالمندان را حل کند، مسایل سایر اعضای خانواده را کاهش میدهد.

به طور کلی در برنامه ریزی های دراز مدت، موضوع طراحی و ساخت خانه ی سالمندان نیازیه توجه بیش تر دارد و مسلما باید در این گونه برنامه ریزی ها در نظر گرفته شود. اما متأسفانه علی رغم وجود این نیاز تا کنون هیچ ضابطه ای اصولی و راهنمای کاملی در مورد استفاده از طراحی مناسب در ساخت این فضاها در کشور ما ، تدوین شده است . در عین حال ، توجه زود هنگام کشورهای غربی به این موضوع (حدوداً از دهه ی ۱۹۵۰ میلادی به بعد) و مطالعات وسیعی که در این ارتباط انجام شده است ، به دلیل زیر بنای ارزشی و فرهنگی خاص هر کشور ، نمی تواند مورد استفاده ی مستقیم در کشور ما قرار گیرد ، اما به

هر حال بررسی و تجزی و تحلیل تجربیات این کشورها نیز اجتناب ناپذیر می باشد .

ان چه مسلم است تغییر ذهنیت بد بینانه ی سالمندان و سایر افراد جامعه ، نسبت به مراکز سالمندی و قضاوت صحیح و منطقی در این مورد ، می تواند آغازی برای حل این مشکل باشد . فراهم کردن شرایطی که افراد سالمند داوطلبانه عضو مؤسساتی مانند خانه سالمندان شوند ، باعث می گردد نگرش آنها نسبت به این مراکز تغییر کند . هنگامی که مردان و زنان سالخورده با اراده ی خود به مؤسسه ی سالمندان بروند (نه به اجبار شرایط) خوشحال تر خواهند شد و انگیزه قوی خواهند داشت که با تغییرات شدید ناشی از الگوی زندگی سازمانی سازش کنند .

مردان و زنانی که عادت دارند با اشخاص دیگر باشند و در فعالیت های گروهی شرکت کنند ، از تماس های اجتماعی و فرصت های تفریحی ، که زندگی سازمانی برای آنها فراهم می کند ، لذت می برند . افراد سالخورده ، در صورتی که بتوانند تماس با افراد خانواده و دوستان را حفظ کنند ، با زندگی سازمانی سازش خواهند کرد . مهم تر از همه این است که احساس کنند هنوز هم عضوی از خانواده هستند و تماس و رابطه ی آنها با فرزندان و خویشان قطع نشده است .

در عین حال ، امروز این واقعیت مهم بیشتر مورد توجه است که شکل زندگی سالخوردگان باید با نیازهای بدنی و روان شناختی شخص سالخورده متناسب باشد . تاکید بر این

است که سلامت فرد سالخورده ، تامین گردد، فرصت هایی برای معاشرت با اشخاص هم فرهنگ هم سن برای او فراهم شود . هم چنین استفاده از برنامه های تفریحی و سایر فعالیت ها ، از قبیل اراوهای مناسب، استفاده از کتابخانه ،گل کاری، انجام دادن کارهای دستی،برگزاری جشن های ویژه، فیلم ، نمایش، کنسرت،برنامه های دینی و ... برای شخص سالخورده پیش بینی گردد. [۱]

۴-۱. روش انجام تحقیق

در هر صورت ، با توجه به نظر سنجی که از این گروه سنی به عمل آمده ، به نظر می رسد بهترین راه برای حل مشکلات آنان ، یک برنامه ریزی صحیح به منظور ارایه ی خدمات مورد نیاز به این اشخاص است. لذا در طرحی که در اینجا ارایه می شود سعی شده تمام نیازها و مشکلات این افراد مد نظر قرار گیرد و راه حل های عملی برای آن ها ارایه شود.

در فصول بعد ابتدا به توضیح سالمندی می پردازیم و اینکه احداث خانه های سالمندان از چه زمانی و به چه دلایلی شروع شده است. پس از آن در مورد ویژگی های شهر مشهد که سایت مورد نظر در آن قرار دارد مطالبی بیان می شود . در فصل بعدی چندین نمونه از خانه های سالمندان در داخل و خارج از کشور معرفی می گردد و در پایان نیز ظرفیت سنجی پروژه به طور مختصر و برنامه فیزیکی بیان می شود.

فصل دوم

مبانی نظری

۱-۲. سالمند و سالمندی

۱-۱-۲. مقدمه

در سالهای نهایی عمر، تفاوت اساسی در آزادی انتخاب نهفته است و این آزادی در دو بخش اولی عمر انسان به صورتی که ما امروز می دانیم غیر ممکن است. آزادی انتخاب در طول دوران نوزادی، بچگی و در طول تعلیم آموزش جوانان یا اصلاً وجود ندارد، یا به مقدار بسیار کم و یا توهمی از آن وجود دارد. وراثت، راهنماییهای مضطربانه خانواده تعلیمات آزمونده اجتماع و مدرسه، مذهب و سیاست، ملیت و انسانیت، همه و همه، جمع مین شوند تا از پیش مقدر کردن سرنوشت را تا حدودی به یک واقعیت تبدیل کنند. در دومین مرحله عمر نیز به علت شرکت کم و بیش کامل در یک یا دو حوزه از فعالیتهای چندگانه ای که بنا به ضرورت با عقل سلیم مدتها سرکوب شده بود، احساس آزادی می کند. شاید به علت نفرت انباشته ای که از زنگ ساعت در سپیده دم و برنامه های خسته کننده کار در دل سالخوردهگان وجود دارد، اولین

انتخاب مي تواند اين باشد که دم را غنيمت شمارند.
انتخابي که احتمالا به سرعت کنار گذاشته مي شود.
انتخابهاي بعدي ممکن است مسافرت، فعاليتهاي گروهی،
فعاليتهاي آموزشي و... باشد. در اين قسمت ما به بررسي و
شناخت افرادي مي پردازيم که در اين دوره از زندگي بسر
مي برند، گروهی که روز به روز در حال افزايش مي باشند.
[۲]

۲-۱-۲. پيري

۲-۱-۲-۱. مفهوم پيري

پنجاهتسه مي شود که فرايند پيري از بدو تولد آغاز مي
شود. با آن حال از دوران کودکی تا لحظه اي که رشد فرد
متوقف مي شود، پديده هاي سازنده غالب است و کارکردهاي
ارگانيسم تغيير نمي کند. اما با فرا رسيدن ميانسالي و
پيري، بع علت از دست دادن سالهاي فعال، افت کار کردی
بع تدريج شروع مي شود. خلاصه کلام فرايند پيري از شصت
سالگی شروع مي شود کاملاً قرار دادي است. پيري همانند
بسيار از مفاهيم ديگر به گونه ها مختلف تعريف شده است.
عده اي آن را دوران شمال و پختگی، دوره فايق آمدن بر
سختي ها، برخي آن را دوره انحطاط و فرسودگی بدن،
دوره بازنشستگی از کار و فعاليت بدني دوره خداحافظي با
حيات دانسته اند. [۱]

آنچه مسلم است اين است که نمي توان گفت که پيري از چه
سني آغاز و در چه سني ختم مي شود، چون اين حالت به
عوامل متعددي مثل شرايط و عوامل جسمي، عاطفي، اجتماعي و

حتي اقتصادي و سياسي و حوادث و وقايي که در زندگي افراد پديد مي آيد بستگي دارد. تجارب نشان داده است که آنها که در دوران زندگي با عوارضي مواجه بوده اند بيشتر و زودتر شکسته مي شوند و اين نشان دهنده آن است که پيري بطور صد در صد به سن و سال نيست. «بعضي ها قبل از رسيدن به پيري ميميرند و اصلا فرصتي که آنها را پير خطاب کنند نمي يابند»

اصطلاحاتي مانند سالمند، سالخورده، مسن، پير، کهنسال و نظاير ان در مورد کساني بکاربرده مي شود که ۶۰ سال بيشتر از سن آنها گذشته باشد. ولي بطور گلي پيري مري نسبي است. به عبارت ديگر پيري واقعي وجود ندارد. احساس چيزي يک مسله دروني و رواني است و در افراد متفاوت است. بدور از همه اين تعابير پيري پديده اي است که در ساده ترين تعريف خود مي توان آن را مرحله اي از سير طبيعي عمر انسان دانست، همانند مراحل ديگر زندگي چون کودکی و بلوغ و بعنوان مکمل آن. در گذشته پيري تقريبا از حدود ۴۰ سالگي آغاز مي شد. ولي امروزه به علت اقدامات گسترده اي که در زمينه پيشرفت بهداشت و در مان، بهبود وضع تغذيه و راحتی زندگي صورت گرفته، معمولا تا ۵۰ سالگي فرد با عوارض پيري به صورت حاد روبرو نمي شود و هنوز هم قدرت و نيروي لازمه را دارا است. اما آنگونه که در کتب مختلف آمده در مکتب بقراطي ۵۶ سال حدود سنين پيري ذکر شده، امام صادق سنين ۱۰۰-۹۰۰ سالگي را مورد نظر داشته و البته رواياتي هم هستند که سن ۷۰ به بعد را سن انحطاط و پيري مي داند. از نظر هويه سنين ۸۰ به

بعد پيري اطلاق شده و سنين قبل از آن را پيش پيري و سنين بعد را "كهولت" ناميده و اين همه خاطر متفاوت بودن بروز عوارض جسمي پيري در افراد است. و اما در كل مي توان گفت كه سنين ۶۰ به بعد براي اكثريت افراد سنين پيري به حسات مي آيد. [۱]

....

جهت دريافت هرگونه رساله و مطالعات
معماری با قيمت پايين با ما تماس بگيريد.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰